

SÄKERHETS DATABLAD

Enligt 2015/830 och 1272/2008

(Alla hänvisningar till EU-förordningar och direktiv är förkortade till endast nummerbeteckningen)

Utfärdat 2015-07-03

Nitor®

AVSNITT 1: NAMNET PÅ ÄMNET/BLANDNINGEN OCH BOLAGET/FÖRETAGET

1.1 Produktbeteckning

Handelsnamn

NITOR ÄTTIKSYRA, 60% TEKNISK

Leverantörens produktnummer

203863, 203069

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Identifierade användningar

Fläckborttagningsmedel

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Företag

AB Alfort & Cronholm

Box 110 43

16111 BROMMA

Kontaktperson

Daniel Norén

Telefon

+46(8) 80 21 60

E-post

kundservice@nitor.se

1.4 Telefonnummer för nödsituationer

I nödläge kontakta Giftinformationscentralen, larmnr 112

Giftinformationscentralen (Sverige) icke-akut: Tel 08-33 12 31; <http://www.giftinformationscentralen.se>

AVSNITT 2: FARLIGA EGENSKAPER

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Klassificering enligt 1272/2008

Frätande (Kategori 1B)

2.2 Märkningsuppgifter

Märkningsuppgifter enligt 1272/2008

Faropiktogram

Signalord

Fara

Faroangivelser

H314

Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon

Skyddsangivelser

P102

Förvaras oåtkomligt för barn

P260

Inandas inte ångor

P280

Använd skyddshandskar/skyddskläder/ögonskydd/ansiktsskydd

P301+P330+P331

VID FÖRTÄRING: Skölj munnen. Framkalla INTE kräkning

P303+P361+P353

VID HUDKONTAKT (även håret): Ta omedelbart av alla nedstänkta kläder. Skölj huden med vatten/duscha

P305+P351+P338

VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja

P405

Förvaras inlåst

2.3 Andra faror

Produkten skall försees med barnsäker förslutning och kännbar varningsmärkning vid försäljning till allmänheten.

AVSNITT 3: SAMMANSÄTTNING/INFORMATION OM BESTÅNDSDELAR

Denna produkt består av en homogen vattenlösning.

3.2 Blandningar

Observera att tabellen visar kända faror för ingredienserna i ren form. Farorna minskas eller elimineras när de blandas eller späds ut, se Avsnitt 16d.

Beståndsdel	Klassificering	Koncentration
ÄTTIKSYRA REN > 90 %		
CAS nr 64-19-7 EG nr 200-580-7 Index nr 607-002-00-6	Flam Liq 3, Skin Corr 1A; H226, H314	60 - 70%

Förklaringar till ingrediensernas klassificering och märkning ges i Avsnitt 16e. Officiella förkortningar är skrivna med normal stil. Med kursiv stil anges specifikationer och/eller kompletteringar som använts vid beräkning av blandningens klassifikation, se Avsnitt 16b. Innehåller även icke märkningspliktig(a) komponent(er).

AVSNITT 4: ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Generellt

Försök aldrig ge medvetslös person vätska eller annat via munnen.

Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare.

Vid inandning

Skölj näsa och mun med rent vatten. Låt personen vila i frisk luft och kontakta sjukhus eller läkare om besvär kvarstår.

Vid kontakt med ögonen

Skölj genast med tempererat vatten 15 - 20 min med vidöppna ögon; Transportera omedelbart den skadade till sjukhus.

Viktigt! Skölj även under transporten till sjukhus (ögonläkare).

Vid hudkontakt

Spola med rikligt med vatten (nöddusch) och kontakta läkare.

Tag av nedstänkta kläder.

Vid förtäring

Skölj näsa, mun och svalg med vatten.

Framkalla EJ kräkning.

Drick genast ett par glas vatten.

Uppsök sjukhus omedelbart.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Frätskador kan uppstå.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Symptomatisk behandling.

AVSNITT 5: BRANDBEKÄMPNINGÅTGÄRDER

5.1 Släckmedel

Lämpliga släckmedel

Släckes med pulver, koldioxid eller skum.

Olämpliga släckmedel

Får ej släckas med vatten med högt tryck.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Vid brand kan hälsoskadliga eller i övrigt skadliga ämnen spridas.

Vid kontakt med vissa metaller och under inverkan av fuktig luft bildas vätgas som kan ge en explosiv blandning.

Produkten är inte brandfarlig.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Vid brandsläckning använd heltäckande klädsel som skyddar mot frätande ämnen.

Vid brand använd friskluftsmask.

Skyddsåtgärder vidtas med hänsyn till övrigt material på brandplatsen.

Kyl slutna behållare som exponerats för brand med vatten.

AVSNITT 6: ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Använd rekommenderad skyddsutrustning, se avsnitt 8.

Sörj för god ventilation.

Undvik inandning samt kontakt med hud och ögon.

Observera att spolvattnet kan vara frätande.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Undvik utsläpp till mark, vatten eller avlopp.

Kontakta räddningstjänsten vid större spill.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Mindre spill spolas bort med stora mängder vatten. Större spill vallas in med sand, jord eller liknande och samlas upp. Uppsamlat material omhändertas enligt avsnitt 13.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Se avsnitt 8 och 13 för personlig skyddsutrustning och avfallshantering.

AVSNITT 7: HANTERING OCH LAGRING

7.1 Skyddsåtgärder för säker hantering

Undvik spill och inandning, samt kontakt med hud och ögon.

Observera risken för frätskador.

Läs och följ tillverkarens anvisningar.

Förvaras i väl tillsluten originalförpackning.

Håll denna produkt avskild från matvaror och utom räckhåll för barn och husdjur.

Ät, drick och rök inte i lokal där denna produkt hanteras.

Tvätta händerna efter hantering av produkten.

Sedvanliga försiktighetsåtgärder vid hantering av kemikalier skall iakttas.

Förvaras som frätande vara.

Förvaras i väl ventilerat utrymme.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Lagras torrt och svalt (frostfritt, men ej över 30°C).

Hanteras i lokal med god ventilation.

Nöddusch och ögonspolning skall finnas på arbetsplatsen.

7.3 Specifik slutanvändning

Ej relevant.

AVSNITT 8: BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN/PERSONLIGT SKYDD

8.1 Kontrollparametrar

8.1.1 Nationella gränsvärden AFS 2011:18, Sverige

ÄTTIKSYRA REN > 90 %

Nivågränsvärde 5 ppm / 13 mg/m³ Korttidsgränsvärde 10 ppm / 25 mg/m³

Övriga ingredienser (se Avsnitt 3) saknar hygieniska gränsvärden.

8.2 Begränsning av exponering

För förebyggande av risker i arbetet måste hänsyn tas till hälsofarorna (se Avsnitt 2, 3 och 11) med denna produkt eller någon av dess ingredienser enligt EU-direktiv 89/391 och 98/24 samt nationell arbetsmiljölagstiftning.

Använd skyddsglasögon, korgglasögon eller visir.

Använd skyddshandskar av butylgummi, Viton eller fluorgummi, eller rådfråga arbetsmedicinsk expert för alternativt material. Visa detta säkerhetsdatablad.

Arbete utan skyddshandskar bör endast förekomma vid hantering av mycket små mängder.

Välj mekanisk slitstyrka med hänsyn till arbetsuppgiftens art enligt märkning med vidstående piktogram med fyra siffror som visar motstånd mot nötning, skäreffekter, rivning och punktering där 1 är sämst och 4 eller 5 är bäst.

Skydda all bar hud som kan tänkas komma i kontakt med produkten.

Använd lämpligt andningskydd vid otillräcklig ventilation.

För begränsning av miljöexponering, se Avsnitt 12.

AVSNITT 9: FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

a) Utseende	Form: vätska Färg: färglös
b) Lukt	Stickande surt
c) Lukttröskel	Ej tillämpligt
d) pH-värde	3
e) Smältpunkt/frys punkt	-25 °C
f) Initial kokpunkt och kokpunktsintervall	102 °C vid atmosfärtryck (101325 Pa)
g) Flampunkt	69 °C
h) Avdunstningshastighet	Ej tillämpligt
i) Brandfarlighet (fast form, gas)	Ej tillämpligt
j) Övre/undre brännbarhetsgräns eller explosionsgräns	Ej tillämpligt
k) Ångtryck	21,00kPa
l) Ångdensitet	Ej tillämpligt
m) Relativ densitet	1,065 kg/L
n) Löslighet	Löslighet i vatten: Blandbar
o) Fördelningskoefficient: n-oktanol/vatten	Ej tillämpligt
p) Självantändningstemperatur	463 °C
q) Sönderfallstemperatur	Ej tillämpligt
r) Viskositet	< 1 cP
s) Explosiva egenskaper	Ej tillämpligt
t) Oxiderande egenskaper	Ej tillämpligt

9.2 Annan information

Inga uppgifter tillgängliga

AVSNITT 10: STABILITET OCH REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet

Reagerar häftigt med baser.

10.2 Kemisk stabilitet

Produkten är stabil under normala lagrings- och användningsbetingelser.

10.3 Risken för farliga reaktioner

Reagerar med vissa metaller under utveckling av brandfarlig och explosiv vätgas.

10.4 Förhållanden som ska undvikas

Undvik uppvärmning, gnistor och öppna lågor.

10.5 Oförenliga material

Undvik kontakt med oxiderande ämnen.

Undvik kontakt med zink.

Undvik tenn.

Undvik kontakt med aluminium.

Undvik kontakt med läder.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

Kolmonoxid (CO).

Koldioxid (CO₂).

Kolväten.

AVSNITT 11: TOXIKOLOGISK INFORMATION

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

Allmän eller specifik toxicitet

Den huvudsakliga risken med denna produkt är dess frätande egenskaper.

Akuta effekter

Ej klassat som akut-giftigt ämne.

Hälsoskadlighet

Produkten är inte klassad som hälsoskadlig.

Toxicitet vid upprepad dosering

Såvitt vi vet har inga kroniska effekter rapporterats för denna produkt.

Cancerframkallande egenskaper

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

CMR-effekter

Såvitt vi vet har inte några mutagena, övriga genetiska eller reproduktionstoxiska effekter rapporterats för denna produkt.

Sensibilisering

Såvitt vi vet har överkänslighetsreaktioner inte rapporterats för denna produkt.

Frätande och irriterande effekter

Produkten är frätande. Hudskada kan uppkomma inom mindre än en minut, ögonskada inom sekunder.

Synergism och antagonism

Ingen information finns tillgänglig.

Påverkan på omdömet och andra psykiska effekter

Såvitt vi vet påverkar denna produkt inte omdömet i avsedd användning.

Påverkan på människans mikroflora

Troligen har denna produkt ingen inverkan på människans mikroflora.

Relevanta toxikologiska egenskaper

ÄTTIKSYRA REN ≥ 90 %

LD50 kanin (Dermalt) 24h = 1060 mg/kg

LC50 råtta (Inhalation) 4h = 16000 ppm

LD50 råtta (Oralt) 24h = 3310 mg/kg

AVSNITT 12: EKOLOGISK INFORMATION

12.1 Toxicitet

ÄTTIKSYRA `REN ≥ 90 %

LC50 elritsa (Pimephales promelas) 96h 79 - 88 mg/l

EC50 Hinnkräfta (Daphnia magna) 48 h = 65 mg/l

IC50 Alger 72h = 90 mg/l

Produkten ska inte märkas som miljöfarlig. Det är dock inte uteslutet att stora utsläpp, eller upprepade mindre utsläpp, kan ha en skadlig inverkan på miljön.

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Produkten är lätt nedbrytbar i naturen.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Denna produkt eller dess ingredienser ackumuleras ej i naturen.

12.4 Rörlighet i jord

Produkten är blandbar med vatten och är därför rörlig i mark och vatten.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Denna produkt innehåller inte några ämnen som bedöms vara ett PBT- eller vPvB-ämne.

12.6 Andra skadliga effekter

Produkten är sur och kan sänka pH-värdet lokalt vid utsläpp till vatten.

AVSNITT 13: AVFALLSHANTERING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Avfallshantering för produkten

Kasserad produkt skall omhändertas som farligt avfall enligt gällande föreskrifter.

Förpackningar som inte är helt tömda kan innehålla rester av farliga ämnen och ska därför omhändertas som farligt avfall enligt ovan. Förpackningar som är helt tömda kan lämnas för materialåtervinning.

Klassificering enligt 2008/98

Rekommenderad avfallskod: 20 01 14 Syror.

Återvinning av produkten

Denna produkt återvinns normalt inte. Tomma förpackningar lämnas till återvinning där så är praktiskt möjligt. Tillverkaren är ansluten till FTI.

AVSNITT 14: TRANSPORTINFORMATION

Denna produkt förväntas endast transporteras på väg eller järnväg och är därför endast bedömd enligt regelverken ADR/RID. Skulle annat transportsätt bli aktuellt, kontakta utgivaren av detta säkerhetsdatablad.

14.1 UN-nummer

2790

14.2 Officiell transportbenämning

ÄTTIKSYRALÖSNING med mer än 50 vikt-% men högst 80 vikt-% syra

14.3 Faroklass för transport

Klass

8: Frätande ämnen

Klassificeringskod (ADR/RID)

C3: Frätande ämnen utan sekundärfara, Sura ämnen: Organiska vätskor

Sekundärfara (IMDG)

Etiketter

14.4 Förpackningsgrupp

Förpackningsgrupp: II

14.5 Miljöfaror

Ej tillämpligt

14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder

Tunnelrestriktioner

Tunnelkategori: E.

14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden

Ej tillämpligt

14.8 Övrig transportinformation

Transportkategori: 2; Högsta totalmängd per transportenhet 333 kg eller liter.

AVSNITT 15: GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Ej tillämpligt.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Bedömning och kemikaliesäkerhetsrapport enligt 1907/2006 Bilaga I har ännu ej utförts.

AVSNITT 16: ANNAN INFORMATION

16a. Upplysningar om vilka förändringar som har gjorts av den föregående versionen

Revisioner av detta dokument

Detta är första versionen.

16b. Förklaring till förkortningarna i säkerhetsdatabladet

Fulltext för koder för faroklass och kategori nämnda i Avsnitt 3

Flam Liq 3 Brandfarliga vätskor (Kategori 3)

Skin Corr 1A Frätande (Kategori 1A)

Utförlig definition av farorna nämnda i Avsnitt 2

Skin Corr 1B

På grundval av resultaten från djurförsöken klassificeras ämnet som frätande, underkategori 1B enligt 1272/2008 Bilaga I), dvs det orsakar synlig nekros genom epidermis och ned till dermis, hos minst 1 av 3 försöksdjur vid exponering av mer än 3 minuter men inte mer än 1 timme vid en observationstid på 14 dagar. Typiska skador som orsakas av frätande ämnen är sår, blödningar och blodiga sårskorpor. I slutet av observationsperioden på 14 dagar uppkommer också en missfärgning av huden på grund av blekning, partier med håravfall och ärr

Förklaringar till förkortningar i Avsnitt 14

ADR Europeiska överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på väg

RID Reglementet för internationell transport av farligt gods på järnväg

Tunnelrestriktionskod: E; Passage förbjuden genom tunnlar av kategori E.

Transportkategori: 2; Högsta totalmängd per transportenhet 333 kg eller liter.

16c. Hänvisningar till viktig litteratur och datakällor

Datakällor

Primärdata för beräkningen av farorna har i första hand hämtats från den officiella europeiska klassifikationslistan, 1272/2008 Bilaga I, uppdaterad till 2015-12-01.

Där sådana uppgifter saknas har i andra hand använts den dokumentation som ligger till grund för den officiella klassificeringen, t ex IUCLID (International Uniform Chemical Information Database). I tredje hand har använts information från ansedda internationella kemikalieföretag, och i fjärde från övrig tillgänglig information, t ex från andra leverantörers säkerhetsdatablad eller från ideella organisationer, varvid en expertbedömning skett av källans trovärdighet. Om, trots detta, tillförlitlig information inte hittats, så har farorna bedömts av expertis på grundval av kända faror från liknande ämnen, varvid principerna i 1907/2006 och 1272/2008 har följts.

Fulltext för författningar nämnda i detta säkerhetsdatablad

- 2015/830 KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EU) 2015/830 av den 28 maj 2015 om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach)
- 1272/2008 EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006
- AFS 2011:18 Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om hygieniska gränsvärden
- 89/391 RÅDETS DIREKTIV (89/391/EEG) av den 12 juni 1989 om åtgärder för att främja förbättringar av arbetstagarnas säkerhet och hälsa i arbetet
- 98/24 RÅDETS DIREKTIV 98/24/EG av den 7 april 1998 om skydd av arbetstagares hälsa och säkerhet mot risker som har samband med kemiska agenser i arbetet (fjortonde särdirektivet enligt artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG)
- 2008/98 EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall och om upphävande av vissa direktiv
- 1907/2006 EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG Bilaga I

16d. Metoder för att utvärdera information som avses 1272/2008 Artikel 9 som användes för klassificeringen

Beräkningen av farorna med denna blandning har gjorts som en sammanvägd bedömning med hjälp av en expertbedömning i enlighet med 1272/2008 Bilaga I, där all tillgänglig information som kan ha betydelse för att fastställa farorna med blandningen vägs samman, och i enlighet med 1907/2006 Bilaga XI.

16e. En förteckning över relevanta faroangivelser och skyddsangivelser

Fulltext för faroangivelser enligt GHS/CLP nämnda i Avsnitt 3

H226 Brandfarlig vätska och ånga

H314 Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon

16f. Råd om lämplig utbildning för anställda för att skydda människors hälsa och miljö

Varning för felaktig användning

Denna produkt kan orsaka skada vid felaktig användning. Tillverkaren, distributören eller leverantören ansvarar ej för skador till följd av annan användning än den för vilken produkten är avsedd.

Övrig relevant information

Uppgifter om detta dokument

Detta säkerhetsdatablad är producerat och kontrollerat av KemRisk®, KemRisk Sweden AB, Teknikringen 10, SE-583 30 Linköping, Sverige, www.kemrisk.se